

Hyvät Menosten kesäjuhlijat

19.7.2015

Kiitän Menosten kyläyhdistystä kutsusta arvovaltaisten juhlapuhujien joukkoon

Noin sata vuotta sitten rakensi varsin vähävarainen väki maaseutukyliin seurojentaloja, työväentaloja, palokunnantaloja ja tanssilavoja. Ne olivat keskeisiä kyläläisten harrastus- ja aatetoiminnassa. Niiden aikaansaaminen ja ylläpito perustuivat vahvaan talkoohenkeen.

Tänä päivänä monet näistä taloista ovat tyhjillään ja rappeutumassa tai purettu. Sanotaan, ettei löydy toimijoita tai varoja niitä ylläpitää, vaikka aika on aivan toinen kuin silloin? Toki maalaiskylissä autioituminen on tuonut omat realiteettinsa.

Kouluilla on ollut kylissä keskeinen asema, ei pelkästään itse koulutoimintaa ajatellen, vaan kylää yhdistävänä tekijänä. Kyläkoulujen lakkauttaminen on tuonut kyläläisille uudet haasteet. Urjalassa Menonen, Halkivaha ja viimeisimpänä Urjalankylä ovat ottaneet haasteen vastaan kehittääkseen entisestä koulustaan aktiivisen kylätalon. Aiemmin ainakin Välkkilässä koulusta on tullut kyläläisten juhla- ja kokoontumispaikka. Urjalan kunnan päättäjät ovat positiivisesti suhtautuneet kylien toiveisiin ja mahdollistaneet liikkeelle lähdön. Ovathan nämäkin kyläläiset toki urjalalaisia ja ansaitsevat toiminnalleen kunnolliset lähtökohdat. Olen kokenut omassa toiminnassani yhteistyön kunnan ja myös paikallisten yhteistyökumppanien kanssa toimiviksi. Haluan antaa kiitoksen siitä heille kaikille. Toivotan onnea teille kylänne eteen toimiville. Uskon teidän onnistuvan.

TALKOOHENKI

Tässä takavuosina elettiin aikaa, jolloin oltiin vaatimassa yhteiskuntaa huolehtimaan kaikesta mahdollisesta. Se aika on eletty. Ihmisten tulee olla valmiita ottamaan yhä enemmän vastuuta ympäristöstään ja

harrastustoiminnastaan. On löydettävä nykyistä laajemmin vanha talkoohenki. Toki tänäkin päivänä monet tekevät kunnioitettavan määrän vapaaehtoistyötä erilaisissa harrastuksissa ja kolmannen sektorin alueella. Aktiivisimmille tuntuu kerääntyvän helposti liikaakin kuormaan. Niin sen olen ajoittain itsekin kokenut.

Vapaaehtoistyöstä nostaisin eturiviin urheiluseuratoiminnan, mikä Urjalassa on hyvissä kantimissa. Siinä toistuvat säännöllisesti harjoitusillat ja kilpailutoiminta. Lähes ympärivuotisesti tulee vetäjille ohjelmoituja lähtöjä useana päivänä viikossa. Menosissa kun ollaan, tulee mieleen eräs Esko tuolta Lintulantieltä.

Ihmisillä on monia omia harrastuksia. Sitoutumista tekemään työtä muidenkin eteen jostain syystä pelätään. Eristäytyminen vain omiin tarpeisiin kyllä vähentää yhteisöllisyyttä. Yhdessä tekemisessä on aina erilaisia mielipiteitä, mutta ne voidaan kääntää positiiviseksi voimavaraksi. Niitä ei pidä liiaksi pelätä. Yhdessä tekeminen antaa. Ei kukaan jaksakaan pakertaa seura- tai harrastustoiminnassa vuosikymmeniä, ellei se anna enemmän kuin ottaa. Näin olen sen ainakin itse kokenut aiemmin eri muodoissa jalkapallon parissa, viimeiset parikymmentä vuotta kyläyhdistystoiminnassa. Kyläyhdistystoiminnassa voi jonkin verran vapaammin suunnitella omaa tai porukan ajankäyttöä, kuin esimerkiksi urheiluseurassa valmentajana.

Kyläyhdistystoiminta tarvitsee sen ydinryhmänsä suunnittelemaan ja käynnistämään aktiviteetteja. He kaipaavat kuitenkin apuja siltä isolta hiljaiselta joukolta. Apu voi olla vaikkapa kerran tai pari vuodessa. Isolla joukolla tehden asiat etenevät, toiminta on mielekästä. Mukaan lähdöstä voi saada kipinän osallistua enemmänkin. Maaseudun asukkailla on mm. mahdollista antaa koneapua. Sitä usein tarvitaan, mutta harvemmin ollaan itse tarjoamassa.

On ilahduttavaa nähdä, että joillain paikkakunnilla eri järjestöt yhteistyönä aikaansaavat isojakin tapahtumia. Viikko sitten käväisin Narvan markkinoilla. Siellä oli varsin hyvä tunnelma. Yläneellä Suomen suurin maatalousnäyttely Okra on paikallisen lions klubin käynnistämä. Käytännön järjestelyt vaativat monien lähialueen järjestöjen yhteistyön. Yhteistyötä eri kyläyhdistysten ja muiden järjestöjen kanssa on edelleen syytä kehittää täälläkin.

KYLÄYHDISTYSTOIMINNAN HAASTEET

On löydettävä keinot, millä saadaan omiin oloihinsa jääneet ihmiset mukaan toimintaan, vaikka pienemmälläkin panoksella.

Tiedotus tapahtumista jää usein puutteelliseksi tai hukkuu muuhun massaan. Talkootapahtumiin saa kyllä aktiivisimmat mukaan, kun henkilökohtaisesti kysyy ja mieluummin kasvokkain. Talkooilmoitus lehdessä tai tolppailmoitukset saavat liikkeelle 0-2 ennalta sovittujen lisäksi. Olen yrittänyt kahteenkin otteeseen saada paikallislehteä mukaan aktivoimaan lukijoita talkoisiin ja ehdottanut edullista erillistä talkootyöpalstaa.

Ideoita toimintaan kannattaa kuunnella ydinryhmän ulkopuoleltakin. Tosin, jos ehdotan aloitteen esittäjää keräämään porukan ja alkamaan hommiin, näen usein vain hieman loukkaantuneen ilmeen ja kantapäät. Toki saatu uusi idea voi olla silti hyvä ja toteuttamiskelpoinen.

Uudet haasteet ja uudet kasvot porukassa virkistävät kaikkia. Pitää uskaltaa tarttua.

Paras kiitos tekijöille on kanssaihmisten aktiivinen osallistuminen ja tuotettujen mahdollisuuksien aktiivinen käyttö on sitten kyse kyläjuhlista tai hiihtoladuista. Hyvä mieli onnistuneen tapahtuman jälkeen osallistujilla ja järjestäjillä kantaa taas eteenpäin.

KIITOS

Jukka Mattsson